

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502.- P. K. O. Nr. 151.100.

500 M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie M. 14.000, z odnosz. do domu M. 15.000. Zamiejsc. M. 15.000. Zagranicą Mk 25.000

Nr. 102. — Rok VI.

Kraków, sobota 12 maja 1923 r.

Red. naczelny ANTONI KRZYWY

Na powitanie!

W dniu dzisiejszym staje na ziemi krakowskiej Ferdynand Foch marszałek Francji, Anglii i Polski jako podwójnie drogi gość!

Widzimy w nim przede wszystkim symbol Francji, naszej najwierniejszej sojuszniczki, której to wierności dawała nam realne dowody w czasie wojny światowej a następnie, już po odrodzeniu Rzeczypospolitej w czasie niesłychanie ciężkich walk dyplomatycznych, kiedyśmy zdobywali w pocie czoła niemal każdą piędź ziemi na wieczyste posiadanie, kiedyśmy wkońcu walczyli na froncie wschodnim popierała nas bronią i amunicją, pożyczką pieniężną, taborem kolejowym, oficerami i generałami. Jeżeli dziś posiadamy prawomocnie Wschodnią Małopolskę, Wileńszczyznę i Górny Śląsk, to zawdzięczamy to w lwiej mierze sojuszniczce Francji.

Witając więc marszałka Focha nie zapomnijmy, że jest on przedstawicielem tej właśnie Francji a, w wielu wypadkach, osobiście wpłynął na takie właśnie załatwienie kwestji.

Widzimy jednak w Fochu także jego czyisto osobiste walory.

Witamy w nim genialnego wodza i pogromcę Niemców, tych, którzy na zawsze zostaną naszymi wrogami.

Witamy człowieka, który w wirze wojny wielkiej, kiedy brutalna przemoc fizyczna zdawała się już rozpinać nad światem szatańskie sztandary — umiał poskromić i, nakazać szacunek dla wartości moralnych.

Witamy w nim bohatera, który w dzisiejszych skarłających czasach nauczył najszersze masy, że cnota dawnych bohaterów nie zginęła. Dla nas szczególnie ważnym jest to przypomnienie!

Witamy w nim wielkiego i rozumnego patriotę, co jest znowuż w Polsce w dzisiejszych czasach ogólnego obniżenia się poświęcenia patriotycznego, w czasie kiedy o mury narodowe biją taranem fale międzynarodowej finansjery i masonerii, niosące ze sobą pod pokrywką postępowego liberalizmu śmierć ideałom narodowym — niesłuchanie ważne!

Witamy go w końcu, jako obóz narodowy, któremu danem było w pewnej przynajmniej mierze współpracować z nim i z Francją w najcięższych czasach wojny światowej — jako towarzysze broni i, wołamy radośnie:

— Niech żyje Francja!

— Niech żyje Foch!

— Niech żyje wiecznie zbratane i racońsko polskie!

Rokowania polsko-gdańskie zerwane!

Wreszcie rząd nasz zaczyna okazywać energię. — Szkoda, że trzeba mu było tylu jasnych dowodów buty pruskiej.

Warszawa. (Tel. wł.)

W dniu 9 b. m. odbyło się kolejne posiedzenie delegacji polskiej oraz delegacji gdańskiej, prowadzących od kilku dni rokowania w celu uregulowania całego szeregu spraw gospodarczych pomiędzy Rzplą Polską a Wolnym miastem Gdańskiem. Na początku posie-

dzenia przewodniczący delegacji polskiej pan Tenenbaum, dyrektor departamentu handlowego ministerstwa przemysłu i handlu, złożył następujące oświadczenie:

P. Komisarz Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku nadesłał telegraficzną wiadomość, że policja gdańska zajęła siłą

gmach, przeznaczony jako pomieszczenie dla polskiej akademii handlowej. W tych warunkach jest dla delegacji rzeczą niemożliwą rokować nadal z delegacją gdańską. Wskutek tego rokowania zostają odłożone.

Po złożeniu tej deklaracji posiedzenie zostało zamknięte.

Rada Ambasadorów w obronie Wilna.

Paryż. (PAT.)

Rada Ambasadorów na wczorajszym posiedzeniu przygotowała protest przeciw przedwczesnej decyzji Litwy, wedle której to de-

cyzji Kłajpedzie ma być nadana autonomia oraz przeciw proklamacji komendanta armii litewskiej, propagującej obsadzenie Wilna.

Gnębienie ludności polskiej przez rząd litewski.

Jak wygląda wolność wyborców polskich. — Jedne zebrania rozbija się strzałami — Drugie, przy pomocy policji.

Warszawa. (Tel. wł.)

W Radziwiłłszkach w części litewskiej na zebraniu przedwyborczym, w którym brało udział około 400 osób z kandydatem na posła p. Lutykiem milicją, która była początkowo obecna, naraz usunęła się, natomiast do lokalu wtargnęła banda szaulistów, obrzuciła estradę przyznaną zgłębieniem jajami, a następnie strza-

łami z rewolwerów rozpędziła zebranie.

W Adampolu w pow. biłżyńskim, na zebraniu przedwyborczym zjawił się pomocnik mlejskiego okręgu policyjnego i oświadczył, że na mocy rozporządzenia naczelnika powiatu biłżyńskiego na zebraniu przedwyborczym język polski nie może być dopuszczalny, a przemawiać można jedynie po litewsku.

Nota rządu polskiego do niemieckiego.

Niemcy szykanują dziennikarzy polskich.

Warszawa. (Tel. wł.)

Posel polski w Berlinie wręczył w urzędzie spraw zagranicznych notę, protestującą przeciw szykanowaniu przez władze niemieckie dziennikarzy i korespondentów dzienników polskich, przebywających w Niemczech. Nota zaznacza, że dziennikarze niemieccy, przebywający w Polsce, korzy-

stają ze wszystkich udogodnień na równi z dziennikarzami polskimi.

W zakończeniu nota polska stwierdza, że w razie kontynuowania szykan ze strony władz niemieckich, władze polskie zmuszoneby były poddać rewizji swój stosunek względem dziennikarzy i korespondentów niemieckich.

Jak przyjmował Lwów marszałek Focha.

Owacyjne powitanie przez ludność Wschodniej Małopolski. — Powitanie na dworcu. — Wręczenie Marszałkowi dyplomu członka honorowego Tow. powstańców. — Nadanie krzyża Obrony Lwowa.

Lwów. (A. W.)

Marszałek Foch przybył tu o godzinie 8.45. Po drodze na wszystkich stacjach Małopolski wczesnym rankiem tłumy ludności jawiły się na jego powitanie. Na peronie lwowskim kompania honorowa Kadetów ze sztandarami z r. 1863, wojewoda Grabowski, generał Haller Stanisław i świta wojskowa witała marszałka. W salonie przyjęć, wojewoda przedstawił marszałkowi Fochowi prezydenta miasta, wiceprezydentów oraz konsulów: francuskiego, angielskiego, belgijskiego, czeskiego, brazylijskiego, holenderskiego, rektorów Uniwersytetu, posłów sejmowych i reprezentantów prasy.

Przy przejściu, dziewczęta w barwnych strojach ludowych obrzuciły Marszałka kwieciami. Marszałek ucałował przodowniczki, poczem wśród wiwatów i dźwięków Marsyljanki wsiadł do powozu w towarzystwie wojewody. Jako asysta przed i za powozem ułani 14-tego pułku. Powóz przejechał przez dwie bramy tryumfalne. Około 30.000 dziewcząt i uczniów szkół średnich, oraz studentów szkół wyższych obojga płci tworzyło szpaler od dworca aż ku miastu. Po krótkim nabożeństwie pojechał Marszałek na Uniwersytet, również witany tam przez władze uniwersyteckie. O godzinie 11 udał się do gmachu województwa, gdzie w imieniu uczestników powstania z 1863-go roku przemawiał doń prezes profesor Syroczyński po francusku. Marszałek odpowiedział, przyjmując dyplom członka honorowego Towarzy-

stwa Powstańców. Następnie w imieniu kapituły Obrońców Lwowa, przemawiał brygadjer poseł Mączyński, który wręczył Marszałkowi Krzyż Obrony Lwowa, oraz dyplom Krzyża Obrony Lwowa. Marszałek w krótkim przemówieniu podziękował. Następnie po francusku imieniem Obrońców Lwowa przemawiał prezes tego Związku, Zagórski. Następnie przeszedł do grupy dzieci, sierót po Obrońcach Lwowa, przyjmując od nich bukiet, ucałował kilka sirotek, potem udał się na Wysoki Zamek, gdzie inspektor armji, generał Stanisław Haller przedstawił mu strategiczną sytuację w czasie obrony Lwowa.

Po ukończeniu tych opisów Marszałek przemówił krótko do obożeniał, zaznaczając, że postawa Lwowa, patriotyzm, dzielna obrona mieszkańców Lwowa wywarła decydujący wpływ na decyzję Rady Ambasadorów i Mocarstw sprzymierzonych. Po odpoczynku po południu zwiedził Marszałek panoramę Racławicką, a o godz. 5-tej odbył przegląd wojsk w ulicy Legionów, przyczem udekorował krzyżem Legji honorowej dowódcę 6-tego pułku artylerji ciężkiej, pułkownika Łodzińskiego, poczem nastąpiła defilada wojsk i obrońców Lwowa u stóp pomnika Mickiewicza. Po odpoczynku udał się o godz. 7-ej na Politechnikę gdzie wręczono mu dyplom honorowy doktora inżynierji. Stąd udał się do Ratusza na obiad, potem do województwa na raut.

Świta marszałka Focha.

Dziś rano przyjeżdża wraz z Marszałkiem Fochem specjalnym pociągiem ze Lwowa do naszego miasta cały szereg znakomych osobistości wojskowych i cywilnych, należących do świty

Dostojnego Gościa naszego. Nazwiska ich i tytuły w liczbie 47, nie wliczając w to świty marszałka Piłsudskiego, kolejno, niniejszem podajemy.

Wraz z Marszałkiem Fochem przybywają do nas: gen. Hergault, pierwszy zastępca szefa sztabu generalnego francuskiego, gen. Dupont, szef misji francuskiej, major de Mierry, oficer sztabu Marszałka Focha, kapitan Chopital, osobisty adjutant Marszałka Focha, kapitan de Fleury, adjutant gen. Dupont, major de La Rocque, szef gabinetu gen. Dupont, następnie z ramienia szefa sztabu generalnego przydzieleni oficerowie polscy: ppłk. szt. gen. Wład. a la suite mjr szt. gen. Beck, attaché w Paryżu, rtm. p. d. szt. gen. Dworak, rotm. Arciszewski, oficer misji francuskiej por. Zaremba.

W skład świty min. spraw wojsk. gen. dyw. Sosnkowskiego, który wraz z marszałkiem Piłsudskim jutro rano do Krakowa przybywa, wchodzą: inspektorowie armji gen. broni Rozwadowski, gen. dyw. Stan. Haller, ich adjutanci: por. Gologórski i por. Rakowski, dowódcy korpusów: gen. dyw. Romer, gen. dyw. Latinik, ich dwaj adjutanci, szefowie szt. korpusów: ppłk. Więckowski, pułk. Wolkowicki, następnie rtm. Kieps, rtm. Schmidt i ppor. Siemiakowski.

Z osób cywilnych przyjeżdżają do Krakowa z Marszałkiem Fochem: hr. Adam Zamojski, hr. Przeździecki, hr. Potocki jako reprezentant min. spraw zagr., radca Rodich-Laskowski jako repr. prez. Rady min. wraz z radcą Angermannem, dwóch reprezentantów min. spraw wewn., delegat Rady min. i dwóch funkcjonariuszy P. P.

Z ramienia Prezydenta Rzpltej Polskiej przybywa rtm. Pusłowski, osobnym zaś pociągiem pociągim przyjeżdża charge d'affaire Francji Panafieu.

Prasę zagraniczną reprezentują: p. Vaucher przedstawiciel „Matin'a”, p. Gaudeau przedstawiciel „Echo de Paris”, p. Price przedstawiciel angielskiego „Daily Mail”, prasę zaś krajową: p. Dring, reprezentant P. A. T., oraz pięciu dziennikarzy.

Pierwszy pobyt mar. Focha w Polsce w r. 1910.

Kraków 6 maja.

„Le Petit Parisien” przypomina, że pierwszą podróż do Polski odbył marszałek Foch już w 1910 r. Został on zaproszony tego roku przez cara na wielkie manewry rosyjskie.

Marszałek Foch tak opowiada stylem żołnierskim o tych manewrach:

„Na przedzie sam jeden car. Za nim wielki sztandar rosyjski. Za sztandarem — kozacy pod wodzą Trubeckiego. Za nimi sztab wielkich książąt, potem znów kozacy. Dalej sztab wojskowy, generałowie, przedstawiciele obcych armji. Tak spacerowano całymi godzinami jedni za drugimi”.

Car posłał po gen. Focha i prosił o pozostanie przy nim w czasie manewrów. Po paru dniach monarcha stał się mniej oficjalny, parę razy częstował gen. Focha papierosem. Powiedziałem: „Jeżeli wasza cesarska moc pozwoli, wolę ściąć kiepskie cygaro”. W tym czasie marszałek Wilson nie odkrył mu jeszcze tajemnicy pogody, umysłu, zawartej w fajce.

Po manewrach gen. Foch jako gość cesarza, udał się do Moskwy, a później do Warszawy.

— To, co uderzało — mówi gen. Foch, pytany o wspomnienia — było to, że w Warszawie odnajdywano Zachód. Miasto budowane jak nasze, eleganckie, błyszczące. Kozacy, nie wiem dlaczego, strzegli mostów na Wiśle. Rosjan widziało się nie wielu. Jak gdyby kryli się. Można było już wtedy sądzić, że jesteśmy w stolicy kraju nienodległego”

Bezrobocie w Polsce przybiera rozmiary krytyczne.

Największe bezrobocie w przemyśle metalowym, włókienniczym, naftowym i rolniczym. — Nawet fabryki tytoniu zwalniają robotników.

Ogólna liczba bezrobotnych, podług oceny państwowych urzędów pośrednictwa pracy, sięgała w dniu 1-y kwietnia br. 114.570 osób, w czem niewykwalifikowanych robotników 45.000, rolnych 23.000, budowlanych 16.000, metalowych 7.700, włókienniczych 4.500, górniczych 2.600, z innych przemysłów 15.000. Terytorjalnie największą ilość wykazały województwa Łódzkie — 12.360, Kieleckie 15.300, Poznańskie 13.000, Krakowskie 11.200 i Lwowskie 10.500. W Warszawie bezrobotnych jest około 12.000. W ciągu marca r. b. nastąpiło nieznaczne zwiększenie bezrobocia. Podług opinii państwowych urzędów pośrednictwa pracy przyczyny wzrostu bezrobocia są następujące:

W przemyśle budowlanym i robót ziemnych — pomimo uruchomienia części cegielni, bezrobocie wzrosło wskutek przerwy rozpoczętych robót budowlanych, wywołanej raptownym obniżeniem się w marcu temperatury i opadami śnieżnymi. — W przemyśle metalowym nastąpiła stagnacja, wskutek czego cały szereg fabryk w obwodach częstochowskim, radomskim, lubelskim, wileńskim i lwowskim zwolnił robotników. Największą ilość 500 robotników zwolniło Tow. Akc. wyrobów metalowych „Iznoskow“ w Częstochowie. W przemyśle włókienniczym stagnacja zaparowała w Łodzi, Częstochowie, Białymstoku i Białej. W wielu fabrykach łódzkich ograniczono produkcję do 3 dni w tygodniu, zwolniono zupełnie 300 rob., to samo w Białymstoku. W Zawierciu zamknięto fabrykę Berenta, zwalniając 150 robotników. Również ograniczono produkcję w przemyśle hafciarskim w Kaliszu. W przemyśle naftowym Drohobycza wskutek zastoju pozostaje 1200 bezrobotnych; w Nowym Sączu 3 rafinerie nafty zwolniły około 100 robotników.

Z innych przemysłów stagnacja zaparowała się np. w przemyśle celulozowym, w którym w Częstochowie zwolniono 300 ludzi. Również

Zgon serdecznego przyjaciela Polski.

(1.) W Warszawie zmarł w tych dniach generał francuski du Moriez, jeden ze szczytów i wypróbowanych przyjaciół Polski. Kraj nasz przez zgon gen. du Moriez traci jednego z tych cudzoziemców, którzy wiele już zdziałali i byliby mu nadal służyli ze wszystkich swoich sił.

Wychowanek szkoły Saint — Cyr, zmarły brał udział w wojnie niemiecko - francuskiej roku 1870 i został wówczas za bohaterstwo na polu bitwy odznaczony Legją Honorową. Po wojnie powierzano mu liczne misje za granicą, w Szwecji, Norwegii i Danii; przed 30 laty był gen. du Moriez wysłany również w misji na pół roku do Warszawy i wówczas to nawiązał nie szczerej sympatii z Polską, której został wierny aż do końca życia. Sprawie polskiej poświęcił zmarły dużo sił i zapału.

W roku 1917 stworzył on międzysojuszniczy komitet Pro Polonja, przekształcając w ten sposób komitet tymczasowy, utworzony na skutek odezw znakomitego pisarza naszego Henryka Sienkiewicza. Gen. du Moriez założył również Towarzystwo dla studjów polskich i był wiceprezesem Towarzystwa Przyjaciół Polski we Francji. W czasie uroczystego obchodu 100-letniej śmierci Napoleona, Warszawa otrzymała na przeciąg kilku miesięcy cenne pamiatki po Wielkim Cesarzu, które na prośbę gen. du Moriez francuskie ministerstwo wojny przysłało do Polski.

Zmarły był komandorem Legji honorowej i komandorem orderu Polonja Restituta.

Zwierzęcy napad bandytów.

Na majątek Aleksandryjski gminy Giedrojeckiej, w tej części, która została przyznana Litwie Kowieńskiej napadło kilkunastu uzbrojonych bandytów. Bandyci zamordowali w niehumaniczny sposób gospodynię w tym majątku 19-letnią p. Pietranis obciążając ją przed śmiercią nos i uszy. Po dokonaniu tego okrutnego mordu bandyci obrabowali dwór doszczętnie zabierając co się tylko dało a łamiąc i rujnując to czego wziąć nie mogli.

pogorszyła się sytuacja w hutach szklanych; nawet fabryki tytoniowe zwolniły część robotników. Wśród robotników rolnych stosunkowo wzrost bezrobocia, poza zmianami temperatury i niedogodnymi warunkami klimatycznymi pracy na roli, nastąpił wobec napływu repatriantów z Rosji i Niemiec oraz wskutek redukcji stałych robotników w większych gospodarstwach rolnych.

Kto ma prawo do zniżki na kolejach państwowych.

Okólnik Prezydium Rady ministrów wyjaśniający wątpliwe kwestje.

Prezydium Rady ministrów rozesłało w tych dniach okólnik, w którym wyjaśnia, że prawo posiadania legitymacji uprawniających do przejazdów ulgowych kolejami posiadają:

1) urzędnicy państwowi, pozostający obecnie w czynnej służbie, których stosunek służbowy związany został pismem nominacyjnym wystawionem na podstawie art. 8 tymcz. przepisów służbowych dla urzędników państwowych (t. zw. urzędnicy etatowi w rozumieniu postanowień powołanych przepisów),

2) urzędnicy państwowi mianowani na stałe po 1. kwietnia 1922 r.,

3) urzędnicy stali (od III st. sl. w górę),

4) urzędnicy państwowi, pozostający obecnie w czynnej służbie na terytorjum Mało-

Uregulowanie granicy G. Śląska.

Katowice. (Tel. wł.)

Międzysojusznicza Komisja Graniczna ustaliła ostatecznie granicę na odcinku Raciborskim i Rybnickim. Połowę mostu na Odrze przyznano Polsce, drugą zaś połowę Niemcom. Miejscowości Niepoczowy i Brzezie pozostały przy Polsce.

W Pile przyznano Niemcom drogę z Babilo do Pily wraz z przyległymi lasami księcia na Rybniku i stawami rybnymi. AN tym odcinku granica nie dozna już żadnych zmian. Do rozstrzygnięcia pozostaje jeszcze tylko sprawa szybu Delbaticka na odcinku Zaborskim.

polski, których stosunek służbowy związany został na zasadzie pragmatyki austriackiej. Do tej kategorii należą urzędnicy b. zaboru austriackiego, którzy przeszli do służby przy władzach na obszarze b. zaboru rosyjskiego i pruskiego bez względu na ich obecny charakter. Urzędnicy pozostający obecnie w czynnej służbie na obszarze Wielkopolski i Pomorza i którzy otrzymali nominacje etatowych.

Nie posiadają natomiast prawa do korzystania z ulg kolejowych:

1) urzędnicy i pracownicy kontraktowi,

2) urzędnicy t. zw. dawniej nieetatowi na całym terytorjum państwa,

3) urzędnicy mianowani do odwołania lub prowizorycznie.

Tępienie potajemnego gorzelnictwa.

Walka z rozpijanem ludności. — Okręg łódzki największym zbiorowiskiem tajnych gorzelni.

W ostatnich latach, zwłaszcza zaś w roku 1919 i 1920 rozszerzył się w całej Polsce potajemny proceder pędzenia wódek i alkoholi.

Potajemni gorzelnicy rekrutowali się przeważnie z pomysłowych rzemieślników: ślusarzy, mechaników oraz rolników. Jedni pędzili wódkę przeważnie z cukru, melasy i drożdży, a drudzy ze zboża i kartofli.

Niepowołani gorzelnicy uszczuplali zapasy produktów, przeznaczonych dla odżywiania ludności i przyczyniali się do rozpowszechniania alkoholu wśród szerokich warstw ludności. Skutkiem tego, pod wpływem alkoholu w pe-

wnych dzielnicach Polski stale wzmagala się ilość wykroczeń przeciwko porządkowi publicznemu, a wiele kradzieży miało swą przyczynę w nadużyciu alkoholu.

Największym zbiorowiskiem takich tajnych gorzelni stała się okolica Łodzi. Dopiero w ciągu ostatnich miesięcy przeprowadzono ścisłe rewizje i zdołano wykryć mnóstwo takich gorzelni, tak, iż obecnie można już mówić o prawie zupełnym wytepieniu potajemnego gorzelnictwa w tym województwie.

Inne okolice Polski czekają dopiero na energiczne wystąpienia władz w tej sprawie.

Hjeny leśne bogacą się kosztem Państwa!

Na przestrzeni wileńskiej dyrekcji kolejowej, na placach przy stacjach położonych w obrębie puszczy białowiejskiej i poza puszcza, jak obliczają pobieżnie, leży w obecnej chwili półtora miliona wagonów drzewa, przeznaczonego na wywóz za granicę.

Z powodu braku wagonów drzewo to może stopniowo być wywożone, niemniej jednak codziennie ucieka z Polski przez zagraniczną stację Grajewo od 300 do 500 wagonów.

Wartość tych gotowych do wywozu półtora miliona wagonów drzewa wynosi obecnie

450 miliardów marek.

Zważywszy zaś, że obciążenie naszego Państwa długiem w postaci wypuszczonych banknotów markowych wynosi około 3000 miliardów, wynika z tego, że wartością drzewa można by spłacić cały dług Polski. Niestety jednak drzewo, przygotowane do wywozu, stanowiące własność Państwa, należy już do przedsiębiorców leśnych, eksporterów, którzy zakontraktowawszy je przed rokiem i wcześniej za śmiesznie niską cenę, zarabiają dziś krocie miliardów ze szkoda Państwa.

Wyjazd ministra Chodźki do Paryża

Minister zdrowia publicznego dr. W. Chodźko wyjechał na dłuższy przeciąg czasu do Paryża w związku z zapowiadzaną sesją Rady Ligi Narodów, oraz bliskim otwarciem międzynarodowej wystawy higieny w Strassburgu.

Aeroplanem na zjazd filozofów.

W dniach od 10 do 13 maja odbywa się we Lwowie pierwszy polski Zjazd Filozoficzny.

Na zjazd ten wyjechało z Warszawy liczne grono osób pracujących na niwie filozofji.

Projekt ustawy emerytalnej dla urzędników.

Od kilku dni opracowywany jest nowy projekt ustawy emerytalnej dla urzędników państwowych. W myśl tego projektu do emerytury nie będą wliczone lata, spędzone w zawodowej służbie prywatnej, przed wstąpieniem do służby państwowej.

Policja warszawska i... karawany.

Policja warszawska korzystała dotychczas z karawanu i krzyża, wypożyczanego. Znudziło się to komendzie, zważywszy na ciągłe wydatki, związane z pogrzebową imprezą i postanowiła sprawić sobie własny... karawan. Na cel powyższy rozpisane zostały składki.

Widocznie policja warszawska niema większych zmarłych.

Dramat miłosny.

Stanisława Kupka w Toruniu utrzymywała stosunek miłosny z niejakim Rogalem, sekretarzem Związku zaw. rob. Mieli oni troje dzieci. Przed niedawnym czasem, Kupka dowiedziała się, że Rogal jest żonaty i z żoną ma również dzieci. Postanowiła więc zerwać z nim. Rozżalony Rogal, parokrotnymi wystrzałami z rewolweru, śmiertelnie zranił Kupkę, która w następstwie zmarła, oraz jedyną córką Stanisławem pozbawił się życia.

Wpływy skarbowe za rok 1922.

Zakończono zostały w Ministerstwie Skarbu prace nad zestawieniem wpływów kasowych z danin publicznych za r. 1922.

Zestawienie to wskazuje, że ogółem wpływów do Skarbu z danin publicznych 385 i pół miliardów marek polskich, z czego: podatki bezpośrednie wraz z daniną dały 121 miliardów, podatki pośrednie 143,2, cła 34,7, monopole 44,5, opłaty stempłowe i podatek od obrotu 39,7, inne opłaty (głównie wywozowe) 1,5.

Fajszywy „wielki pan”.

Policja poznańska aresztowała onegdaj służącego pałacowego Krawczyka z Pawłowa pod Skokami, który zrabował swemu panu rozmaite kosztowności wartości 10 milionów marek i następnie wybrał się do Poznania, by po spieniężeniu łupów zabawić się tu w „wielkiego pana”. Między innymi kupił sobie kilka orderów i udekorował się w nie, odgrywał rolę kawalera honorowego. Złodziej ścigał tem na siebie uwagę policji kryminalnej i powędrował z orderami swemi do ula.

Zatarg w Zagłębiu Dąbrowskiem.

Warszawa. (Tel. wł.)
Wczoraj podjęte zostały rokowania przemysłowców górniczych z robotnikami o nową umowę. Robotnicy obniżyli żądania z 30 proc. podwyżki do 15 proc., przemysłowcy zaś ofiarują tylko 5 procent i oświadczają, że więcej dać nie mogą, chyba, że Rząd cofnie ostatnie rozporządzenie co do podniesienia podatku węglowego.

Import cukru do Polski.

Warszawa. (Tel. wł.)
W najbliższych dniach ukaże się rozporządzenie Min. Przemysłu i Handlu, pozwalające na przywóz do Polski zagranicznego cukru.

Zmiana ustawy Virtuti Militari.

Warszawa. (Tel. wł.)
Wedle nowego, będącego w opracowaniu projektu ustawy o orderze „Virtuti Militari” ma ulec zmianie wymiar pensji, przywiązanej do posiadania tego orderu. Dotychczas pensja ta jest jednolita dla wszystkich klas orderu i wynosi 300 zł. pol. rocznie. Według nowego projektu zaś pensja ta ma być stopniowana progresywnie w zależności od klas orderu. Dotychczas jeszcze tych poborów wcale nie wypłacano.

Sprawy wojskowe.

Podwyższenie opłaty za duplikaty dokumentów poborowych.

W związku ze znacznym wzrostem faktycznych kosztów administracyjnych przy wydawaniu duplikatów dokumentów poborowych, dotychczasowa pobierana opłata 100 Mk. (Dz. Rozk. Nr. 42 z 1902 roku poz. 592) została podwyższona z dniem 1 maja br. do 5000 Mk. za każdy wydany duplikat zaginionego dokumentu.

Mianowania podoficerów tytularnych.

Ministerstwo spraw wojskowych (Dep. X. L. 7906 Pob.) wyjaśnia, że poza etatem (nadliczbowo) mianować można aż do sierżanta sztabowego włącznie — z zachowaniem kompetencji podoficerów tytularnych t. j. o 1 stopień wyżej, z poborami przywiązanymi do poprzednio posiadanego etatowego stopnia i to tylko wtedy, gdy etatowe stanowiska są już wyczerpane.

Dotyczy to również podoficerów zawodowych.

Z MAŁOPOLSKI.

ZYDACZÓW. — Obchód Konstytucji 3-go maja. Dnia 6 bm i nasze zapomniane miasteczko powiatowe święciło uroczyste rocznicę wiekopomnej Konstytucji. Uroczystość, zorganizowana przez tutejsze towarzystwa narodowe, a w pierwszym rzędzie przez przewodniczącego komitetu p. Stanisława Wawszczaka, inspektora szkolnego, niestrudzonego działacza i pracownika, wypadła wprost wspaniale. Domy udekorowane chorągwiakami o barwach narodowych i nalepkami. Na uroczystej sumie, podczas której wygłosił patriotyczne kazanie zlotousty ks. Dziędzielewicz ze Lwowa, zgromadził się cały polski żydaczów i okolica, nawet dalsza.

Po sumie ruszył olbrzymi pochód manifestacyjny ulicami miasta. Pochód otwierały: konny „Sokół” i banderje włościańskie z pobliskich wiosek, wśród których wyróżniała się ilością banderja z Cucułowic. Następnie szła orkiestra wojskowa, wojsko, szkoły miejscowe i okoliczne i nieprzeliczone szeregi ludności. Pochód zatrzymał się na rynku, gdzie porywające przemówienie wygłosił p. Wawszczak, wskazując na doniosłe znaczenie dziejowe i nawołując do pracy i poszanowania ustaw. Po odegraniu hymnu i odśpiewaniu „Roty” pochód ruszył pod gmach „Sokoła”, gdzie się rozwiązał. Wieczorem odbyło się uroczyste przedstawienie.

Po całych latach błogiego snu obudziło się wreszcie nasze miasto i nabiera z każdą chwilą większego pędu, a duszą wszystkich tutejszych towarzystw narodowych jest wyżej wspomniany p. Wawszczak. Gdy on opuści Żydaczów, nie znajdzie się drugi, któryby go potrafił zastąpić, a rozbudzony duch narodowy może znowu paść w letarg. **Czata.**

Ukraińcy mają już dosyć wojny z Polakami!

Chcieli by zgody. — Żalują, że nie brali udziału w wyborach. — Niewygodny sojusz z sjonistami.

Lwów. (Tel. wł.)

Polityczne sfery ukraińskie we Wsch. Małopolsce przechodzą w ostatnich czasach poważny kryzys na tle uznania granic polskich przez wszystkie państwa zachodnie. Wszystkie partje ukraińskie żądają obecnie swego stanowiska w czasie przedwyborczym, kiedy to przygotowują wybory do Sejmu, wybrani bowiem wówczas zwolennicy ks. Płkowa („chliborobi”) poważnie psują szyki szowinistom ukraińskim, zjednując sobie coraz bardziej mir i poważanie

wśród ludu ruskiego.

Obecnie Ukraińcy niedwuznacznie dają do zrozumienia, że gotowi są do ugody z Polakami, byleby rząd unieważnił wybory z jesieni 1922 r. a rozpiął nowe.

Poważną przeszkodę w tej taktyce obozów ukraińskich stanowi dawna umowa z sjonistami, którzy dzięki abstynencji Ukraińców przy wyborach zyskali wielki sukces, a na wypadek rozpisania nowych wyborów, utraciliby większą część swoich mandatów.

Kto otrzymał nowe pozwolenia na wywóz jaj za granicę.

Tylko kooperatywy robotnicze i urzędnicze. — Zużytkowanie zysków na kalcynowanie zapasów zimowych.

Warszawa. (Telef. wł.)

Dzięki interwencji nadzwyczajnego komisarjatu zwalczania drożyzny, którego przedstawiciel brał udział w posiedzeniu w głównym Urzędzie przywozu i wywozu w sprawie rozdziału jaj, prawo wywozu jaj zagranicę otrzymały następujące spółdzielnie: Związek polskich stow. spożywczych (5 wagonów), „Proletariat” i Związek robotniczych stowarzyszeń (5 wagonów), krajowa spółdzielnia spożywcza

kolejarzy, zespół spółdzielni urzędników państwowych w Krakowie i naczelnny urzędniczy związek aprowizacyjny we Lwowie — po jednym wagonie. Pozwolenia na wywóz jaj otrzymały tylko te kooperatywy, które posiadają własne składy kalcynowania jaj. Zyski osiągnięte przez spółdzielnie z wywozu jaj użyte będą na kalcynowanie tego artykułu pierwszej potrzeby dla członków odnośnych spółdzielni na sezon zimowy.

Nowe czynsze za mieszkania w Zakopanem
Od czerwca do października 150—200 tysięcy.

Starostwo w Nowym Targu celem położenia tamy nadużyciom, po wysłuchaniu reprezentantów towarzystwa właścicieli realności ustaliło czynsze w Zakopanem na sezon letni. Od pierwszego czerwca do pierwszego października można pobierać za jedną ubikację największej 150.000 mk. miesięcznie w domach drugiej

kategorji, tj. zdatnych do zwykłego użytku. W domach pierwszej kategorji za jedną ubikację 200 tysięcy marek. Czynsz ów nie dotyczy osób, mieszkających stale w Zakopanem. O ile by nastąpiła dalsza dewaluacja marki, starostwo porozumie się z powołanymi czynnikami i ustali nowe czynsze.

Mąż trzech żon.

Pomysłowy oszust. — Brał śluby, okradał żony i porzucał je.

Na jakie pomysły zdobywają się niektórzy wychowawcy „szkoły” bolszewickiej niechaj posłuży fakt poniższy.

Przybyły z Rosji J. Doraczyński postanowił drogą licznych związków małżeńskich zdobyć fortunę — co mu się też do pewnego stopnia udało, oszukał przytem cztery latwowierne kobiety.

I tak pierwszy raz związek zawarł z Zofją Kalińską ze Skierniewic. W roku 1918 brat tej pierwszej żony jakoby miał zakomunikować, iż żona wyjechała do Rosji, przyzem pociąg uległ w drodze katastrofie i ta poniosła śmierć.

Doraczyński upatrywał sobie za drugą żonę Władysławę Oreżak, którą po jakimś czasie doprowadził do ołtarza, ale wnet porzucił ją.

Przebywając ciągle w Warszawie, jakoby

otrzymał wiadomość, że i druga żona umarła. Pojechał do Żyrardowa i tam ożenił się po raz trzeci, ale i z tą nie żył długo, porzucił ją i przywędrował z powrotem do Warszawy. Tu zaznajomił się z Anielą Filipowską i pod pozorem ożenienia się z nią wyłudził 18 milionów marek i ulotnił się.

Obecnie jak się okazało, pierwsza żona jest w Warszawie i tam pracuje pod „Wiechą”, jako kucharka, druga też jest w Warszawie i wystąpiła ze skargą przeciw sprytnemu oszustowi, trzecia, której nazwisko niewiadome przebywa w Żyrardowie, — czwarta zaś niedoszła małżonka oplakuje stratę 18 milionów marek.

Doraczyński został odszukany i osadzony pod kluczem.

Z życia cerkwi prawosławnej w Polsce

Warszawa. (Tel. wł.)

W Krzemieńcu ukończyła się sesja synodu cerkwi prawosławnej w Polsce, obradująca pod przewodnictwem metropolity Jerzego.

Między innymi synod uchwalił mianować biskupem prawosławnym wileńskim i lidzkim arcybiskupa Teodozego, byłego biskupa smoleńskiego; biskup Aleksy, biskup sufragan łucki, mianowany jest biskupem grodzieńskim, i nowozpodziński, przyzem do djecezji gro-

dzieńskiej dołączono powiat nawogrodzki i wszystkie parafje prawosławne w ziemi suwalskiej.

Zasądzenie trucicielki męża.

Onegdaj przed sądem okręgowym w Włocławku odbyła się rozprawa Orzechowskiej Weroniki, oskarżonej o otrucie swego męża niedawno przybyłego z wojny. Po zbadaniu 14 świadków sąd wydał wyrok, mocą którego trucicielka została skazana na 12 lat ciężkiego więzienia.

Wiec pracowników publicznych.

Wczoraj o godzinie 4 popołudniu w sali krakowskiego „Sokoła” przy ul. Wolskiej odbył się wiec pracowników publicznych, zjednoczonych w Związku Zrzeszeń pracowników państwowych. Tematem obrad wiecu była sprawa obecnego położenia, jak również nowego projektu ustawy o uposażeniu funkcjonariuszy państwowych.

Obecni byli posłowie: Manaczyński, referent sprawy uposażenia w Komisji sejmowej, pr. Konopezyński, b. min. Kucharski, pr. Mianowski, red. Dąbrowski oraz senatorzy: Adelman i Nowak.

Przewodniczył prezes Związku pr. Krajewski, który scharakteryzował dotychczasowy stan spraw związanych z regulacją życia urzędniczego, szczegółowo omówił problem awansu automatycznego, wyjaśniając, że tylko ten system jest jedynym racjonalnym rozstrzygnięciem piekającej kwestji normalnego ustosunkowania warunków egzystencji pracowników. Przechodząc do sprawy uposażenia, mówca stwierdził, że biorąc naogół wynagrodzenie obecne pracowników państwowych, wynosi mniej więcej 1/6 część wynagrodzenia, przedwojennego.

W zakończeniu swego przemówienia przewodniczący zaznaczył, że jakkolwiek w Sejmie dzisiejszym jest jeszcze sporo posłów, niezbyt przychylnych dla postulatów pracowników państwowych, jednak większość posłów, zdając sobie dokładnie sprawę z obecnej sytuacji, zapaturuje się życzliwie na potrzeby funkcjonariuszy, co daje rękojmię przychylniejszego traktowania ich spraw.

Referent sprawy uposażenia w Komisji sejmowej pos. Manaczyński rozwinął przed zebranymi przebieg akcji poprzedzającej uchwalenie ustawy o uposażeniu, zaznaczając, iż narodziła się ona w momencie, kiedy hasło sanacji finansów Państwa, a co zatem idzie i stosowna oszczędności, było hasłem wszystkich, którym los kraju leży na sercu. Dlatego ustawa ta nie zadawała ogółu pracowników państwowych, wywołując wśród niego łatwo zrozumiałe rozgoryczenie. Pomijawszy jednak kwestję uposażenia, ustawa, jak zaznacza mówca mieści w sobie masę nielogiczności, krzywdzących w wysokim stopniu pracowników.

W rezultacie daje się zauważyć smutny fakt porzucania służby państwowej przez cały szereg zdolniejszych i fachowo wykwalifikowanych urzędników, którzy znajdują większe zrozumienie dla swych potrzeb w instytucjach prywatnych.

Mowca zaznacza, że kardynalnym dążeniem ogółu pracowników państwowych będzie uchwalenie awansu automatycznego.

Ustawa prócz jaskrawych niesprawiedliwości posiada jeszcze punkty wprost wrogie dla pracowników, że wspomnieć dość będzie o sławnym jej § 116, odwołującym stabilizację urzędnika do dwóch lat.

Mowca referował następnie obecny stan pomocy lekarskiej, dla pracowników państwowych i ich rodzin i wyjaśnił, że nie może on zadowolić interesowanych, jak również nie może zadowolnić ich projekt wcielenia funkcjonariuszy państwowych do Kas Chorych.

Bandzo szczegółowo mowca omówił kwestję uposażenia dawnych pracowników państw. z czasów zaborów, podkreślając, że w tym wypadku chodzi o los ogółu urzędników państwowych w Małopolsce, gdyż tak w b. Kongresówce, jak i w Poznańskim ilość pracowników państwowych z okresu zaborów jest znikomą.

W zakończeniu zaznacza, że w razie gdyby nie dało się spowodować radykalnych zmian w całości nowej ustawy, to lepiej będzie rzec się jej, jako rzeczy nie poprawiającej w niczem egzystencji ogółu pracowników państwowych.

Następnie przemawiali posłowie: Dąbrowski, Kucharski, Konopezyński, Mianowski oraz senatorzy: Nowak i Adelman; przyrzekając w imieniu własnem i Klubów całkowite poparcie dla słusznych żądań pracowników.

Po przemówieniach tych przyjęto jednomyślnie następującą rezolucję:

Hołd górali zakopiańskich dla marszałka Focha.

(Telefonem od naszego korespondenta).
Zakopane.

Dziś rano przyjeżdża do Krakowa, na powitanie marsz. Focha, delegacja zakopiańskich górali pod przewodnictwem podwójnego, Stanisława Roja i asesora Jana Pęksy, prezesa Koła inwalidów. W myśl porozumienia z prez. Federowiczem, górale ustawiają się przy wyjściu z Barbakanu, gdzie imieniem ich przemówi do Marszałka, dr.

Diehl, przewodniczący Komisji uzdrowiskowej. Delegacja ofiaruje Marszałkowi ozdobną ciupagę, wykonaną w zakopiańskiej szkole snycerskiej, według projektu dyr. Karola Stryjeńskiego, z napisem: „Au Marechal Foch — les montagnards de Zakopane”.

Z delegacją przybywa również ks. Swaitel, proboszcz z Olczy, b. kapitan armji gen. Żeligowskiego.

Tysiące robotników naszych z Niemiec, Czech, Jugosławji i rezerwistów bez chleba!

Przedsiębiorcom zwracamy uwagę, że mogą łatwo mieć dobrych robotników.

Kraków, 7 maja.

W ostatnim czasie wrócili do Polski robotnicy polscy z Niemiec, którzy na podstawie traktatu wersalskiego, optowali za Polską i obecnie poszukują odpowiedniego zajęcia w kraju. Również wracają z Niemiec polscy robotnicy rolni, którzy znajdowali się tam w fatalnych warunkach ze względu na wrogie zachowanie się junkrów pruskich i upadek waluty niemieckiej. Wreszcie z powodu kryzysu gospodarczego w Czechach, wracają z tamąd robotnicy polscy, którzy mieszkali tam nieraz po kilkanaście lat. Fabrykanci czescy przy redukcji personelu fabrycznego wydalają przedewszystkiem robotników polskich jako obcych. W ostatnim czasie zgłosiło się do urzędu pośrednictwa pracy w Krakowie kilku polskich ro-

botników z Jugosławji w sprawie wyjazdu do Francji. Obecnie z powodu zwolnienia z ćwiczeń wojskowych rocznika 1897 tysiące rezerwistów wróciło do domu i częściowo jest bez zajęcia. Wobec tego Państw. Urząd Pośrednictwa pracy w Krakowie ul. Podzamecze 30 apeluje do właścicieli przedsiębiorstw, by zgłosili natychmiast wszelkie zapotrzebowania robotników, względnie urzędników. Zaznacza się, że z dniem 1. kwietnia br. zostały wprowadzone opłaty za zapośredniczenie w kwocie 1500 M., które w porównaniu z opłatami w prywatnych biurach pośrednictwa pracy są minimalne. Wreszcie zaznacza się, że przedsiębiorcy wykonujący roboty publiczne, są obowiązani zgłaszać wszelkie zapotrzebowania robotników w Państwowych urzędach pośrednictwa pracy.

Strajk znaczony krwią.

Ofiarą napadu padło dwóch czeladników piekarskich.

Kraków.

Dnia 9 bm. koło g. 5 po poł. wtargnęło do piekarni Gawęckiego przy u. Krótkiej kilku strajkujących piekarzy i poranili nożami 2 pracujących

piekarzy, poczem zbiegli. Jednego z napastników Grzędzińskiego Józefa, czeladnika piekarskiego, zamieszkałego przy ul. Długiej pod l. 44, aresztowano.

BALFOUR DOKTOREM HONORIS CAUSA UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO.

Posel polski Skirmunt w towarzystwie prof. Dyboskiego udał się wczoraj do Balfoura i po przemówieniu wręczył mu dyplom doktora honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego. Balfour z prawdziwym wzruszeniem podziękował za tak wysokie odznaczenie.

ŚMIAŁY NAPAD BANDYCKI. Dnia 9 b. m. o godz. 1 po południu, zjawił się na podwórzu przy ul. Mazowieckiej pod l. 110 nieznanymi przyczynami i rzucił się na Włodarza Jacentego, tam zamieszkałego dorózkarza, poczem wyrwał mu z kieszeni marynarki portfel z kwotą 250.000 Mk., który mu jednak Włodarz odebrał. Napastnik usiłował następnie wyrwać Włodarzowi zegarek srebrny z łańcuszkiem wartości 100.000 Mk., co mu się również nie udało, więc z wściekłości uderzył Włodarza tępem narzędziem w głowę, zadając mu ranę nad uchem z lewej strony. Na krzyk Włodarza bandyta zbiegł, lecz Włodarz puścił się w pogoń wraz ze swoim synem Wojciechem i dopędzili go na ul. Wrocławskiej. Wtem nadbiegło

kilku mężczyzn, kolegów bandyty, między którymi był Szczurek Feliks, który uderzył Włodarza ręką w prawy policzek, wobec czego Włodarz z obawy o dalsze następstwa, puścił owego mężczyznę i udał się do domu wraz ze swym synem. Dochodzenia w toku.

DANCING AKADEMICKI. W sobotę 12 b. m. o godz. 8 wieczór w sali Towarzystwa Technicznego, ul. Staszewskiego L. 28, odbędzie się Dancing staramiom Młodzieży Wszechpolskiej Związku Akademickiego. Zaproszenia wydaje się codziennie od godz. 6—7 wieczór w sali Towarzystwa Technicznego.

Już otwartą została Letnia Kawiarnia-Mleczarnia J. BISANZA

na plantach, vis a vis pałacu Biskupiego
Miejsce wycieczek zbiorowych.

UCHWAŁY WIECU PRACOWNIKÓW PUBL.

Zebrani na wiecu dnia 10. maja 1923 w sali „Sokoła” pracownicy publiczni wszystkich dykasterji żądają:

1. Aby program naprawy skanbu Rzeczypospolitej Polskiej odbył się ofiarami wszystkich warstw społecznych, a nie kosztem stanu urzędniczego, emerytów, wdów i sierót po pracownikach państwowych.

2. Żądają równomiernego uposażenia wszystkich pracowników państwowych, odpowiednio do ilości lat służby, kwalifikacji i stopnia naukowego.

3. Żądają, żeby nowy system uposażenia, zgodnie z uchwałą poprzedniego Sejmu stanowił rzeczywistą poprawę bytu, a nie był jedynie usankcjonowaniem obecnego, w najwyższym stopniu krzywdzącego stanu rzeczy. — W szczególności żądają zgodnie z uchwałami Kongresu i Centralnego Komitetu Pracowników państwowych, w imię sprawiedliwości zachowania praw nabytych, a to awansu czasowego (automatycznego) dla pracowników

o dobrej kwalifikacji, jako jedynej gwarancji niezależności stanu urzędniczego od wpływów ubocznych, oraz policzenia wszystkich lat służby państwowej lub autonomicznej, spędzonej w państwach zaborczych, podwójnego policzenia lat służby, odbytej w okresie wojny, oraz natychmiastowego przełożenia ustawy emerytalnej.

4. Żądają, aby pobory emerytalne dla pracowników państwowych z okresu zaborów zrównane były z poborami emerytów z czasów odrodzenia Państwa.

Wiece wzywa posłów do najenergiczniejszego poparcia naszych słusznych postulatów w imię sprawiedliwości i odpowiedzialności przed wyborcami, zaś Prezydium Związku do podjęcia stanowczych kroków do zrealizowania powyższych uchwał.

Prócz tego wiec uchwalił poprzeć postulaty pracowników bankowych, jako należących do Związku Zrzeszeń pracowników publicznych.

Głodówka irlandzkiej bohaterki w więzieniu.

W więzieniu w Dublinie przebywa od dwu tygodni Mand Gonne, bohaterka irlandzka niezwykłej urody, która od lat 30 walczy niezłomnie o wolność Irlandji. Natychmiast po uwięzieniu Mand Gonne rozpoczęła strejk głodowy, który osłabił już do tego stopnia jej siły, że każdy dzień grozi niebezpieczeństwem jej życiu.

Pani Mand, córka angielskiego pułkownika i matki Irlandki, od wczesnej młodości już oświadczyła się za narodowością swej matki i poświęciła się walce o wolność swej ojczyzny. W r. 1892 założyła ona w Paryżu pismo „L'Irlande Libre“, w którym współpracowali również najslawniejsi pisarze francuscy. W cztery lata później wyruszyła do Ameryki, gdzie zorganizowała prawdziwą wyprawę krzyżową dla dobra Irlandji. Mand Gonne była dziedziczką olbrzymiej fortuny, którą w całości poświęcała dla świętej sobie sprawy.

Gdy wybuchła wojna „wolnościowa“ Mand Gonne powróciła do Irlandji i przyłączyła się do partji wolnościowej. Pragnie ona jednak położyć kres strasznej walce i zaklina swych przyjaciół: Griffitha i Collina, by opamiętywali De Valere. Daremnie. Walka staje się coraz ostrzejsza. Mand Gonne dożywa dnia, w którym jedyny jej syn, 18-letni chłopak zaciąga się do oddziałów nieregularnych i dostaje się wraz z innymi w ręce wojsk.

Nieszczęśliwa matka daremnie usiłuje interwenjować celem uzyskania łaski dla swego syna; apeluje do swych dawnych towarzyszy walki, którzy obecnie doszli do władzy. Tymczasem Griffith umiera, Collins zostaje zamordowany. Nie można niczego uzyskać.

Mand Gonne udaje się do Anglii, do Szkocji i znów powraca do Irlandji: rozpoczyna agitację dla pogodzenia wszystkich Irlandczyków i uwolnienia więźniów. Akcja jej nie zyskuje uznania ani u rządu w Dublinie, ani u sprzyjającego Anglii stronnictwa. Władze aresztują jej córkę i zięcia, wreszcie ją samą w chwili, gdy robi korektę plakatów, w których domaga się poprawy losu uwięzionych.

Od tej pory zdrowie uwięzionej pogarsza się z dnia na dzień; lekarze obawiają się o jej życie. Od 10 dni Mand Gonne odmawia przyjmowania jakiegokolwiek pokarmów.

Przed bramą więzienia, w którym przebywa bohaterka, dniami i nocą stoją wytrwale irlandzkie kobiety, które domagają się wypuszczenia na wolność swej przywódczyni. Pomiedzy nimi znajduje się 80-letnia staruszka Mrs. Despert, siostra angielskiego marszałka Frencha. Postanowiły one nie ustąpić z miejsca dopóki Mand Gonne nie odzyska wolności...

Rygorozum medyczne... w areszcie.

Dwaj podejrzani pseudo-lekarze.—Niefortunny egzamin w areszcie.

W jednym z hoteli wiedeńskich mieszkali dłuższy czas dwaj mężczyźni, którzy zameldowali się jako dr. Mieczysław Iwanowitsch Rajdan, dr. Paweł Herzon. Wobec tego, że na obu tych panów padło podejrzenie, iż nie są w istocie tymi, za których się podają, zaproszono ich do aresztu policyjnego dla stwierdzenia tożsamości ich osoby.

Obaj podejrzani panowie stwierdzili, że są lekarzami okręgowymi z Rusi przykarpackiej. Liczonymi dr. Rajdan wykazał się papierami, które zdają się potwierdzać jego zeznania. Są to jednakże nie oryginały, lecz duplikaty, a mianowicie dyplom doktorski z uniwersytetu w Noworosyjsku z r. 1917 i legalizowane potwierdzenie władz czeskich, iż dr. Rajdan jest lekarzem okręgowym w Rusi przykarpaczej. Również dr. Herzon twierdzi, że miał także same dokumenty tylko je zgubił.

W areszcie policyjnym urzędowy lekarz dr. Kolben poddał obu rzekomych lekarzy formalnemu egzaminowi z medycyny. Okazało się, że żaden z nich nie posiada najelementarniejszych wiadomości z zakresu medycyny, co stało się dostatecznym dowodem, że obaj ci panowie nadużywają nazwiska osób, na które dyplomy lekarskie zostały wystawione. Obu zatem pseudo-lekarzy zatrzymano w areszcie aż do wyświeślenia drogi, jaką doszli do posiadania owych dokumentów.

Międzynarodowy związek pisarzy.

Przed kilku miesiącami powstał w Londynie międzynarodowy związek pisarzy pod nazwą P. C. N. Klub. Obejmuje on poetów eseistów i nowelistów, a na czele jego stoi John Galsworthy. Celem związku jest nawiązanie duchowej i towarzyskiej łączności między pisarzami świata. W b. miesiącu odbędzie się w Londynie kongres owego związku, na który wszystkie państwa mają wysłać swych reprezentantów. Niemcy, mimo że klub londyński

mianował Hauptmanna i Sudermanna swymi członkami honorowymi, odmówił wysłania na kongres swych delegatów, twierdząc, że „nie mogą podawać dłoni obywatelom państw, które prowadzą wojnę przeciw ich nieszczęśliwym rodakom nad Renem i w Zagłębiu Ruhry“.

Olbrzymie upały w Anglii.

Z Londynu donoszą, że angielską stolicę nawiedziła w ostatnich dniach fala upałów, która dochodzi w cieniu 70 stopni Fahrenheita.

Walka o żonę... sułtana.

Torpedowanie statku pasażerskiego przez niemieckich barbarzyńców. — Załoga i pasażerowie, dzieci i kobiety w oczach zdziczałych marynarzy pruskich giną. — Morze wyrzuca zwłoki na brzeg azjatycki. — Sprzedana jako niewolnica. — Żona sułtana i matka jego dzieci

Życie realne wytwarza często sytuacje, które podane w powieści uważa się za zwykłą za plód bujnej imaginacji autora.

A oto zadziwiająca autentyczna historia młodej Włoszki ze sfer towarzyskich Izotty Bufaleti.

W roku 1915 parowcem pasażerskim na morzu Śródziemnym płynęła ona dla odwiedzin rodziny. Tutaj w nocy, łódka podwodna barbarzyńców niemieckich storpedowała statek bez okazania zgodzie z kulturą niemiecką wszelkiej pomocy tonącym pasażerom. Większość składała się z kobiet i dzieci. Niemilosierne morze pochłonięło ich, a litościwe fale zaniósł na brzegi szczątki statku i niewinne ofiary piekielnych metod walki zdziczałych Niemców.

Izotta cudem jakimś przyczepiona kurczowo do balu nie utonąła i nieprzytomna wyrzucana została na brzeg azjatycki, gdzie podjęli ją beduini i jako cenny towar sprzedali na rynku handlu niewolnic w Bizercie.

Jakie koleje przechodziła, to chyba ona

sama będzie mogła opowiedzieć. To tylko powiuk, iż po zmienionych kolejach losu dostała się do haremu ostatniego sułtana tureckiego.

Czar jej urody, no i ogłady towarzyskiej wywalczyły jej pierwsze miejsce wśród odalisk sułtańskich i stanowisko pierwszej damy, sułtana.

Tak upłynęło lat sześć. Rodzice Izotty i rodzina uważali ją za zmarłą i po bierwszej boleści na wieść o storpedowaniu statku prawie iż o niej zapomnieli.

Tymczasem w roku 1921 jakimś tajemniczymi drogami wiadomość o pobyciu Izotty w haremie dostała się do rodziny. Od tego czasu o wydobyć Izotty z haremu podniosły starania czynniki dyplomatyczne. Papież i królowa włoska zainteresowali się żywo Iosem „białej niewolnicy“.

Ale czy uda się im powrócić Izottę na łono rodziny i ojczyzny to bardzo wątpliwe, bo bądź co bądź jest ona dzisiaj legalną podług Koranu żoną sułtana i matką jego dzieci.

Śmierć trafikantom!

Tłum namiętnych palaczy zrzuca trafikanta z balkonu na bruk.

Niezwykły proces rozgrywa się obecnie w paryskim sądzie okręgowym.

Dnia 29 sierpnia 1919 r. przed skłenem turlinowym Pawła Pouget zebrał się olbrzymi tłum publiczności. Byli to palacze, trawieni żądzą nikotyny, a Francja, borykająca się przez 4 lata ze śmiertelnym wrogiem, cierpiąca na brak surowców, między innymi i tytoniu.

W sklepie znajdowały się tylko cygara i lekkie papierosy damskie, natomiast brakowało poczętego „marylandu“ i starego „kantrala“, bez których życie rdzennego Francuza traci wszelki urok.

Rozgoryczeni palacze wywnioskowali nie-

sluszenie, że właściciel sklepu Pouget ukrył cenne ziele na pasek. W tłumie rozległy się okrzyki:

— Na śmierć! Na śmierć!

Prerażony sklepikarz uciekł na pierwsze piętro. Kilku rozwiścieczonych klientów podążyło za nim i nie bacząc na protesty i zaklęcia, zrzuciło go z balkonu na ulicę.

Pouget, który uległ ogólnemu potłuczeniu i połamaniu nóg, wystąpił z powództwem do sądu o wypłacenie odszkodowania w wysokości 63 tysięcy franków.

Wyrok ogłoszony ma być w tych dniach.

Krwawy Ocean Spokojny.

Krew zabarwiła Ocean Spokojny na kolor czerwony.

Paryż, w maju.

Kapitanowie okrętów, przybyłych ostatnio do portów na zachodnich wybrzeżach Ameryki Północnej i Południowej, donoszą, że woda w Oceanie Spokojnym w wielu punktach na szerokich przestrzeniach przybrała kolor czerwony. Wybitni oceanolodzy usiłują rozwiązać przyczynę tego zjawiska. Wielu z nich tłuma-

czy to tem, że wskutek olbrzymich kataklizmów, jakie zaszły w ostatnich czasach na Oceanie Spokojnym, głównie zaś z powodu gwałtownego trzęsienia ziemi, na dnie Oceanu wyginęły miliony zwierząt, rozdartych przez wzburzenia wody i krew, pochodząca z tych zwierząt morskich, jest powodem czerwonego koła ru wody.

Tragiczna śmierć oficera włoskiego w Bellinzone.

Oficer ugodzony 30-tu kulami.

W czasie ćwiczenia rekrutów w strzelaniu z karabinu maszynowego nagle przestał działać mechanizm karabinu. Gdy oficer zbliżył się do karabinu, aby stwierdzić przyczynę, nagle karabin zaczął z powrotem strzelać. Oficer ugodzony 30 kulami, padł na miejscu. Kule odcięły głowę oficerowi od ciała.

— We wszystkich wypadkach —
ZAPARCIA wywołują łagodne działanie
czyszczące bez bólu i objawów ubocznych
CZEKOLADKI
DRASTIN - LUBELSKI
najchętniej przyjmowane przez dorosłych
i dzieci.
1494

Od środy dn. 9 do środy dn. 16 maja br.

K
I
N
O

Senzacyjny = „PUSZCZA“ = dramat w 6 aktach

z udziałem dzikich zwierząt „Atryki“

w KINIE „WANDA“

W
A
N
D
A

HERMAN HEIJERMANS.

SZCZURY WODNE.

EZECHIELA WILDEGO HISTORIA OSOBLIWA.

28

Tłumaczyła Marja Bursowa.

— Nie, nie mogłam tego uczynić z powodu staruszka — broniła się Wanda, a Reich już dalej nie nacierał, gdyż Ruta trąciła go ukradkiem, a on spostrzegł się, że przed niepotrzebnym „trzecim” za wiele wypaplał.

— Niespodziewanie stanęła przed nami — mówiła Wanda — i rzuciła kilka pytań. — Odpowiedział jej dziadek, Ezechiela, ja zaś nie umiając dobrze do francusku, siedziałam między nimi wprost bezradna.

— Taaki! — rzekł Reich i widocznie podrażniony tem, że słuchałem, zwrócił się ku mnie z pytaniem:

— Czy prędko pójdziesz do wójta, czy też czekasz jeszcze nowych niespodzianek?

— Muszę wiedzieć, jak się wszystko odbyło, ażeby mózgiem wszystkiemu zaprzeczyć — odrzekłem śmiało.

— Istotnie, papo — rzekła Wanda — sama już nie wiem, co mówiłam, gdy żandarmi przyszli. Jeśli teraz jeszcze każde z nas coś innego powie...

— Nie nie szkodzi... — mruknął Reich, a jego zły humor zupełnie nie odpowiadał okolicznościom i obawie jego przed chwilą. Czy będzie mówił to, czy owo — kiedy lont zapalony, nie to już nie znaczy!

Jednak, mimo jego gniewu, do którego nie przywiązywałem już wagi, pozostałem i słuchałem dalej.

Mniej więcej o trzeciej, opowiadała Wanda, dziadek z dziewczyną postanowili wybrać się w drogę, Hermiona bo wiem, dowiedziawszy się, że jej rodzice nie o jej uratowaniu nie wiedzą — rozplakała się na dobre. Dziadek zaś, którego te nocne rozmowy silnie rozdrażniły, dla pokrzepienia sił zaglądnął głębiej w butelkę ciężkiego burgunda.

Wanda, niezbyt sprytna i bojaźliwa nieco, próbowała przekonać oboje nawałem próśb i perswazjami nakłonić do pozostania w domu — jednak bezskutecznie.

Hermiona postanowiła, nie tracąc ani minuty iść do hotelu we wsi, dziadek zaś kontent, że mógł używać z kimś rodzinnej swej mowy, krzyczał — z właściwą mu fantazją, którą okazywał zawsze, ilekroć był trochę „podlany” — jeszcze głośniejszy, niż ona, „że to skandal!” — że to „przeklęta podłość” tak kazać ojcu wierzyć w śmierć swego jedynego dziecka.

Wtedy Wanda, która słusznie uważała za nonsens, maszerować o czwartej w nocy z dziewczyną przez wieś i budzić ojca bez przygotowania na taką wiadomość, popełniła głupstwo: wysłała dziadka naprzód, aby kupca delikatnie przygotował.

— Puście mnie tylko — zaufajcie mi! — wołał on z energią i powędrował do wsi o czwartej rano. Słońce rzucało właśnie pierwsze promienie.

Na granicy wsi jednak natknął się na nowego żandarma i policjanta włoskowego Jan-sena.

Od niepamiętnych czasów na wybrzeżu nie kręciło się tyle ludzi, co po zatonięciu „H. S. VII” i „Hermiona Teresy”, to też burmistrz nakazał policji baczną zwrócić na nich oko, zwłaszcza, że wśród tłumu kręciło się wielu złodziei.

— Gdzie idziesz tak rano? — zapytał Jan-sen.

— Do hotelu Holsztyńskiego — odpowiedział dziadek.

Ostry ton odpowiedzi, a głównie zapach burgunda bijący od dziadka, zwróciły na niego uwagę.

Strażnik, który słabość dziadka dobrze znał, zapewniał go, że może jeszcze iść do domu spać, gdyż w hotelu przed siódmą z nikim się zobaczyć nie można.

— Dziewczyna utopiona wczoraj — oświadczył wówczas dziadek — żyje i siedzi u nas i to chciałem Francuzowi w hotelu powiadzieć.

— Więc znowu jesteś pijany! — zawołałi

obaj i zabrali dziadka z sobą do lokalu w wieży. Im mniej go jednak słuchali, tem silniej bronił się, tak srodze skrzywdzony na honorze, starzec.

Przysięgał na wszystkie świętości, że mówi prawdę, zaklinał i irytował się, ale buchał od niego spirytus, a przytem opadło go jeszcze lekkie omdlenie, które oni przypisywali innym przyczynom a nie jego choremu sercu.

Byli tak okrutni, że kazali w tym wypadku naprawdę niewinnemu starcowi spać w areście.

Koło godziny siódmej dopiero, gdy wrócili z wybrzeża, gdzie dowiedzieli się o zatonięciu „Elfydy” i zastali dziadka płaczącego nad małym złotym krzyżykiem Hermiony, który mu Wanda dała na przekonanie o prawdziwości przyniesionych wieści o ocaleniu dziewczyny, przekonali się o swej pomyłce. Dowód ten, choć zapóźno okazany, przekonał nawet wachmistrza, że niemożliwość jest czasem możliwą i około ósmej wybrał się wachmistrz do nas, aby dowiedzieć się bliższych szczegółów u młodszego Wildego, t. j. u mnie.

Przy drzwiach spotkali Wandę i Hermionę, które spożyły razem śniadanie, a potem nie mogąc sobie wytłumaczyć długiej nieobecności dziadka, wybrały się w drogę do hotelu. Chcieli koniecznie zobaczyć cię ze mną i ojcem Wandy. Odpowiedzi Wandy były niejasne. Mówiła, że wszyscy wyszliśmy, ale nie wie dokąd — ani na jak długo. Często się myliła, poprawiała, rzucając wystraszone spojrzenia ku drzwiom piwnicy — strażnik pozostał w domu, aby jej pilnować, podczas gdy żandarm poszedł do hotelu. Zobaczyli też suknie nasze na krześle, a kombinując to z opowieścią dziadka, że nas o czwartej rano jeszcze w domu nie było, wywnioskowali, że w domu naszym dzieją się jakieś „niepewne historie”...

— Przystań — przerwał jej Reich, gdy doszła do tego punktu — resztę ci daruję!

— Cóż miałam innego robić, Papo? — zapytała przestraszona.

— Nic! — odrzekł i spojrzał na zegarek, z miną tak ponurą i wściekłą, żeśmy wszyscy troje utkwili w nim przerażone oczy.

Szczególnie ja. Przecież pośrednio czy bezpośrednio ja byłem przyczyną tych wszystkich zakłóceń.

Gdybym z prostego tchórzostwa nie kupił rewolweru i nie przyprowadził Reicha do spaźniów usilną prośbą, by uważał przy oglądaniu broni, potem zaś, po wystrzale skontrolował sen dziadka, wszystko to byłoby się nie stało! Gdyby! Mądry Polak po szkodzie!

Skromnie usuwając się od tłumaczeń, wymknąłem się z pokoju. Na górze przebrałem się szybko, ale starannie, aby w wójtostwie przyzwoicie się zaprezentować.

Dobrze ubrany człowiek budzi więcej zaufania od obdartusa, a ja miałem przecucie, że po tych awanturach z Rottem i Grotem, po wszystkich posądzeniach i wymyślaniach, moje uniewinnienie musiało wywołać ogólną uwagę.

Wdziałem więc białą kamizelkę i czysty kołnierzyk i w tym stroju — choć, po ciężkiej pracy pod morzem, zapewne wybladły — zeszedłem po schodach możliwie cicho, aby przed odejściem jeszcze co-nieco podsłuchać.

Ale nie udało mi się. Reich otworzył szeroko drzwi pokoju, więc musiałem tak zlągnąć po schodach tworzyć tak komiczną figurę, że sam się tem mocno zawstydzilem. Reich, Ruta i Wanda stali we drzwiach.

— Idę więc, panie Reich — wyjąkałem.

— Dobrze! — uśmiechnął się, zaciskając pięście.

— A jeśli zajdzie potrzeba, potrafię kłamać — dodałem, czując przytem, że się czerwienię po uszy.

— Tobie to przecież nie sprawi trudności, odrzekł Reich trochę ironicznie.

Nastąpiła cisza, której nie zapomnę do śmier-

ci. Promienie słońca padały przez okno w sieni i oświecały złote włosy Ruty, które w tem oświetleniu wyglądały jak płomień. Widziałem jej zimne, pogardliwe oczy, jej złośliwy uśmiech. — Ukłoniłem się niezręcznie jeszcze raz, zamknąłem bramę za sobą i wyszedłem na skrzyjący piasek drogi z tem dręczącym uczuciem, że dziewczyna, którą ubóstwiałem, uważa mnie za idjotę.

Zaledwie odszedłem kilkanaście kroków, usłyszałem wołanie:

— Ezechielu! Ezechielu!

Wanda i Krezus biegli za mną.

— Papa zapytuje — rzekła (a wydała mi się bardzo błada) — czy zechcesz być tak do-brym i zabrać psa z sobą?

— Cóż to znowu za idjotyżm! — krzyknąłem, kontent, że mogę na kimś pomścić moją zniewagę — powiedz pani swemu papie, że z psem nie mogę iść na policję! Także pomysł! Dziękuję za to!

— No to nie! — odrzekła.

Usta jej drżały i lzy zaświeciły w jej oczach.

Wzięła moją rękę i wyrzekła jeszcze. — Więc bądź zdrow, Ezechielu!

Do kata! rozmyślałem, idąc dalej. Co ta owca chce odemnie?

Słyszałem trzaśnięcie bramy o zaraz potem Krezus szczerkając, popędził za mną, skacząc z uciechy jak szalony i strasząc wróble na gościńcu.

— Marsz! Do domu! — rozkazałem mu. W uciechu swej nie brał tego zupełnie na serio. Porwał kamień i trafiałem go boleśnie. Zawył, chowając podwinęty ogon pod siebie, ale po chwili biegł znowu u mego boku.

Zrezygnowany, wzięłem go więc z sobą i powędrowałem dalej, rozmyślając nad tem, jakby tu skłamać, gdyby mnie o co pytali.

W ulicy wiejskiej ludzie szepotali z sobą i patrzyli za mną ciekawie. Odważyłem się skinąć im głową, ale nie odpowiedzieli na me pozdrowienie. Choć nie byłem już złodziejem, pozostałem na przyszłość krukiem, złym prorokiem i jako taki znieawidzonym.

Wszedłem do sieni urzędu równocześnie z jakimś nieznanym mi zupełnie mężczyzną.

— Oto jestem — ozwał się do wachmistrza — gdzie?

Nieznanomy gwałtownie rzucił kapelusz na stół i odsunął mnie bez ceremonii.

— Przychoź — ozwał się ostro — zawiadomić urząd wioskowy o niesłychanej kradzieży popełnionej dziś w nocy. Z kajuty statku, który zatonał tu przed portem, zniknęły wszystkie skrzynie ze złotymi sztabami!

Nowa piankowa fajka wypadła mi z ręki i rozbiła się na drobne kawałki.

— A do diabła! — ryknął żandarm — jak to się stać mogło?

— Wszak ich nikt dostać nie mógł!

— Nurek znalazł wyłupaną ogromną dziurę w pudle statku, z niej jeszcze lina zwisała, a dłużej leżało obok...

— To strata milionowa — panie! — Schyliłem się, aby podnieść kawałek fajki, poczem usiadłem z twarzą bladą, jak śmierć na ławce przy stole. Aby odwrócić uwagę żandarma — bałem się bowiem, że moje nieczyste sumienie maluje się na twarzy — głaskałem łeb mego jednookiego towarzysza.

Gdyby Reich był mi pozostawił kotwicę i nie był uciekał z takim pośpiechem, byłiby chociaż liny i dłuta nie znaleźli, a dziurę w pudle statku przypisałiby innej jakiejś przyczynie.

— Do kata! — powtórzył żandarm po chwili, a palce jego nerwowo bębniły po stole. — Pytam jeszcze raz, jak to możliwe? Dziś w nocy dopiero ustała burza... a wy sami od rana już tam byliście. Przecież tratwę czy łódź byłibyście tam spostrzegli... A potem, kapitanie, któżby miał tam pod wodą kraść? Wszakże sami nurków sprowadzać musieliście? Czyż okręt nie mógł rozbić się o ławicę?

— Nie — rzekł obcy gwałtownie — czyż nie mówię zrozumiale? Gdy statek rozbija się o ławicę, czyż wtedy robi się w nim dziura o dokładnie wyrąbanych brzegach? A lina, która się z otworu zwisała? A dłużej? Nurek przyniósł z sobą parę desek, linę i dłużej! Szkoła zresztą tracił czasu na próżne gadanie! Wszystko co wpływa i wypływa z portu musi być przeszukane! Tak bezczelnej kradzieży nikt nie widział!

(C. d. n.)

Wyjaśnienia i porady

w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji, Kraków, Duna-jewskiego 7. Telefon 2502.

OGŁOSZENIA

Administracja otwarta

od godziny 9-1 w połu-dniu i od godziny 4-7 wieczorem.

CENY OGŁOSZENI: Za 1 wiersz milimetry: W zwykłych ogłoszeniach Mk 500. — Układ tabelaryczny Mk 1000. — Nadesłane Mk 1200. — Komunikaty po kro-nice Mk 1600. — Głosy publiczne i Dział ekonomiczny Mk 1800. — Ogłoszenie na 1-szej stronie Mk 3400. — Drobne ogłoszenia po Mk 200 za słowo. — Matrymo-nialne i korespondencje prywatne do Mk 250 za słowo. — Ogłoszenia w dniu świąteczne o 250% drożej.

Wolne posady

NAUCZYCIELE łaciny, matematyki, kwalifikowani, potrzebni do gimnazjum w Piotrkowie. Warunki Rady sześciu. O łaskawe oferty uprasza do gimn. Tow. Szkoły Średniej Aleja 8 maja. dyr. Sławski lub osobiście Kraków, Hotel Polonia Nr. 37 w dn. 9 i 10 b. m. między godz. 14 a 16. 1508

Poszukują posady

INTELLIGENTNA młoda kresowianka poszukuje miejsca do zarządu domem gospodarstwem. Chętnie zajmie się dziećmi. Zgłoszenia do „Gońca Krak.” pod „Kresowianka”. 1492

TECHNIK budowlany, kawaler, obznajomiony z projektowaniem, dobry żelazo-betonik z licznymi świadectwami, absolwent Państw. szkoły przem. poszukuje posady. Świecany p. Biecz pod „Technik”. 1492

Sprzedaż

DLA chorego dziecka sprzedam wózek na 3 kołach Bełtowski. Lwo-wska 2 Podgórze. 1467

WILLA: 5 pokoi wolnych, stajnia, ogród, sprzeda Korzeniowski — Lwów Dwernickiego 46, między 3-5. 1404

WILLA, 9 pokoi wolnych, stajnia, ogród, sprzeda Korzeniowski, ul. Dwernickiego 46, między 3-5. 1496

WYSPRZEDAŻ z powodu likwidacji sklepu wysprzedają o 30% niżej cen fabrycznych następujące towary stalowe: brzytwy, szycoryki, nożyce, nożyczki, nożyce krawieckie, noże stalowe, maszyny do włosów, maszyny do mięsa, primusy, młynki do kawy i t. p. oraz części składowe do maszyn do mięsa jak i do primusów. Dla pań luksusowe przybory do manicure. Korzystajcie ze sposobności Jan Myszkowski Kraków, Dietłowska 46. 1519

ŁÓŻKA żelazne kasarniane, kompletne, nadające się dla szpitali, pensjonatów, schronisk i t. d. w większej i mniejszej ilości sprzeda okazynie „Rozwój” Tow. handl. i transp. Kraków, Lubiec. Tel. 6519. 1505

TOMANY rozkładanki wózki dziecięce sprzedaje tanio Piechowicz, Kraków, Mikołajska 7. 1181

WYSPRZEDAŻ obuwia wiozennego (od 50000) urzędza firma A. Siwek Szpitalna 21. Tamże dwie szafy sklepowe do sprzedania. 1488

ZARAZ do sprzedania dom partorowp z wolnym mieszkaniem ze sklepem spożywc. i trafiką na Nowej wsi. Blizsza wiadomość w Administr. „Gońca” 1444

Różne

DZIERŻAWY majątku od 800 do 1500 mórg poszukuje. Zgłoszenia proszę skierować do „Gońca” pod „P. W.” 1447

DOKUMENT wojskowy wystawiony przez P. K. U. Kraków na nazwisko Wozniak Władysław ur. w r. 1902 zgubiony unieważniam. 1515

SKRADZIONO koncesję teatralną L. 11. 425/23 na nazwisko Kazimierza Berońskiego recte Pactorek. 1510

DAŃSTWOWY Urząd Pośrodnictwa pracy w Białej ul. Główna 2 pośredniczy w wysyłaniu górników do Francji. Wy-magane są świadectwa pracy, ci zaś którzy swiadectw nie posiadają, podają się egzaminowi. Przy-jęci będą tylko zdrowi i silni ludzie w wieku do 45 lat, na warunkach równych zgórnikami fran-cuskimi, płaca od 15 do 23 franków dziennie. Ma-jący chęć wyjazdu zgło-szą się w Urzędzie po bliższe informacje. 1475

LOKOMOBILE

fabrykatu Ruston Proctor Linkoln En-gland 28-35. H. P. 1906. 8 Atm z książką w zupełnie dobrym stanie komplet gotowa do użytku sprzeda: 1518

WALENTY SURMA Sowiłny p. Limanowa Małopolska.

Zakład introligatorski Piotr Grzywa i Sp. z ogr. por. Kraków, Rajska 10 Tel. 4045 wykonuje wszelkie roboty w zakresie wcho-łakadem i Bibliotekom ceny zniżone. 1512

Kamienica 1-piętrowa

z małą parcelą w Przemysłu do sprzedania. Zgłosze-nia pisemne nadsyłać do Krakowa pod „Amerykanin” do Administracji „Gońca Krakowskiego”. 1444

„Wulkanizator”

Gum Automobilowych, Motorowych, Rowerowych

i wszelkich robót w zakres wchodzących.

Wykonanie solidne.

PIOTR BAWOLIK

Kraków, Smoleńsk 23, ofic. 1474

Płyty marmurowe

dia celów elektrotechnicznych :: i galanterja wszelkiego rodzaju ::

na składzie

w Reprezentacji Ski Akc. „MARMURY KIELECKIE” Kraków, Bartuszy 2. tel. 3421. 1507

Motor ropowy 25 i 40 km.
Motor ssąco-gazowy 15, 20, 60 km.
Pług motorowy 43, 60 km.
Urządzenie światła elektrycznego.
Lokomobile i kotły parowe.
Gator (trak) 24, 30 i 32.
Automobil ciężarowy i osobowy.
Urządzenie fabr. lodu i chłodni.
Piła taśmowa 900 m/m średnicy.
Urządzenie maszynowej stolarni.
Walce i maszyny młyńskie.
Maszyny masarskie i pompy.
Wóz mieszkalny i kofa ciężarowe.
Mieszarki i Gniotłowniki „UNIVERSAL”.
Śruby wszystkich wymiarów
Szarczan miedzi roln. i przem.
Oleja i smary techniczne.

1453 dostarczą ze składów:
„Pion” Lwów, Lwowska 48 tel. 476.

Zespół techniczno-wytwórczy
„Mechanik Polski”
 Projektuje i urządza: wodociągi, łaźnie, ogrze-wanie centralne, ujęcie źródeł mineralnych i słodkich. 1508

Wielka wyprzedaż! Taniej o 50%!!!

Przez czas ograniczony wysyła się każdemu po otrzymaniu adresu pocztą bez zadatku elegancki modny garnitur z dobrego wykwintnego materiału we wszystkich najmodniejszych kolorach według najnowszych fusonów. Cena gat. I. 250.000, gat. II. 350.000, gat. III. 425.000 mk.

Paźla jesionki z dobrych materiałów, fasony ostatniej mody. Cena gat. I. 225.000, gat. II. 300.000, gat. III. 375.000 mk.

Nieprzemakalne płaszcze!!

Oryginalne angielskie, bardzo trwałe na dziesiątki lat, niezbędne podczas deszczu, polecany tylko pierwszej jakości po 275.000 mk.

Szelnie gotowe gat. I. 45.000, gat. II. 65.000 mk.

Spoźnie do ubrań wizytowych czarne tło w białe paski po 45.000, 80.000, 120.000 i 150.000 mk.

Spoźnie „Struśki” do konnej jazdy, kolor wojskowy lub piaskowy po 140.000 170.000 i 200.000 mk.

Suknia szwielotowa we wszystkich kolorach ostatniej mody. Gat. I. 80.000, gat. II. 100.000, gat. III. 125.000 mk.

Suknie jedwabne trykotinowe z najlepszej jedwabnej trykotiny po 120.000 i 130.000 mk.

Suknia letnia trykotowa po 50.000 mk.

Towary wysyłamy natychmiast po otrzymaniu zamówienia za zaliczką pocztową bez zadatku. (Płaci się przy odbiorze). Za przesyłkę i opakowanie dolicza się według taryfy pocztowej do 10.000. m.

Bez wszelkiego ryzyka!!

Kupujący absolutnie nie ryzykuje, gdyż jeżeli towar się nie podoba przyjmujemy z powrotem i zwracamy pieniądze. Zamówienia prosimy adresować:

Do WARSZAWSKIEGO SKŁADU FABRYCZNEGO

„WARSZAWSKA KONKURENCJA” Sp. z ogr. odp.

Warszawa, ul. Zielna Nr. 31 (róg Królewskiej).

Przejeżdżając do Warszawy uprzejmie prosimy o łaskawe zwrócenie naszego składu i oso-biście przekonanie się co do gatunków towarów i cen. od naszych Klientów otrzymujemy dużo podziękowań. 1511

UWAGA! Przy zamówieniach na tę taną wyprzedaż prosimy załączyć w liście przy zamówieniach następujący kupon:

Kupon na taną sprzedaż resztek w Warszawskiej Konkurencji, Warszawa, Zielna 31

Czytelnik „Gońca Krakowskiego” Imię i nazwisko _____

Poczta _____ Wios _____ Nr. domu _____

Powiat _____ Ziemia _____

WAŻNOŚĆ!! Kupon powyższy służy do nabycia tych tanich resztek i jest ważny tylko na przeciąg tych 2 miesięcy.